

МУЗИКАЛНА ЕСТЕТИКА MUSICAL AESTHETICS

Концепцията на Гвидо Адлер за музикалния стил в контекста на теоретичните му възгледи и натрупаното през вековете знание за стила

*Зорница Димитрова**

Резюме: Проучването се фокусира върху два основни момента – да се определи значимостта на формираното през предходните епохи знание за стила не само в областта на музикалното изкуство, но и в другите изкуства и философията за съградената от Гвидо Адлер стилова концепция, и да се изследва ролята на вече изградените у изследователя научни възгледи като фундамент за научните търсения на автора в сферата на стиловата проблематика. В Адлеровата концепция намират място някои ключови стилкови понятия (*stylus*, музикален стил, национален стил, индивидуален стил), които са получили своето признание в предходни етапи и на които Адлер се позовава, допълва ги или ги представя в нова светлина. Изследва се влиянието на възгледите на Готфрид Земпер върху визията на Адлер за стила, което може да се проследи още в първоначалната му дефиниция за стил. Проследява се рецепцията на научните възгледи на Адлер, изложени в статията му „Обхват, метод и цел на музикознанието“ в изградената от него стилкова концепция с акцент върху методологията на научното изследване.

Ключови думи: *Гвидо Адлер, стил, историческо музикознание, систематично музикознание, научни методи на музикознанието*

* Гл. ас. д-р Зорница Димитрова – сектор „Музика“, Институт за изследване на изкуствата, Българска академия на науките;
e-mail: dimitrovazornitsa79@gmail.com

Литература / Bibliography:

Булева, Марияна. Идеята за хармония (върху старогръцки, византийски и латински текстове). Пловдив: Астарт, 2009 [Buleva, Mariyana. Ideyata za harmoniya (varhu starogratski, vizantiyski i latinski tekstove). Plovdiv: Astarta, 2009].

Димитрова, Зорница. Възгледите на Гвидо Адлер за музикален стил и неговите превъплъщения (върху фрагменти от Част първа „Стилови принципи“, Раздел първи и втори на „Стилат в музиката. Книга I: Принципи и видове на музикалния стил“). – В: *Българско музикознание*, 2021а, № 1, с. 95 – 115 [Dimitrova, Zornitsa. Vazgledite na Guido Adler za muzikalen stil i negovite prevaplashteniya (varhu fragmenti ot Chast parva „Stilovi printsipi“, Razdel parvi i vtori na „Stilat v muzikata. Kniga I: Printsipi i vidove na muzikalniya stil“). – In: Bulgarian Musicology, 2021a, № 1, s. 95 – 115].

Димитрова, Зорница. Стилат – идея, понятие ... категория. – В: *Българско музикознание* 2021б, № 2, с. 25 – 43 [Dimitrova, Zornitsa. Stilat – ideya, ponyatie ... kategoriya. – In: Bulgarian Musicology, 2021b, № 2, s. 25 – 43].

Adler, Guido. Der Stil in der Musik. I. Buch: Prinzipien und Arten des musikalischen Stils. Leipzig: Breitkopf & Härtel, 1911.

Adler, Guido. Umfang, Methode und Ziel der Musikwissenschaft. – In: *Vierteljahrschrift für Musikwissenschaft*, 1885, № 1, S. 5 – 20.

Adler, Guido. Wollen und Wirken. Aus dem Leben eines Musikhistorikers. Wien: Universal Edition Wien-Leipzig, 1935.

Garaz, Oleg. Musicology as an Evolutionary System of the Musical Thinking Categories (Proposal for a Methodological Hermeneutical Approach). – In: *Lucrări de Muzicologie*, 2015, p. 67 – 96, цит. от <https://www.researchgate.net/publication/286882681> (20.08.2022).

Kircher, Athanasius. Musurgia universalis, sive ars magna consoni et dissoni, 1650.

Muggelstone, Erica and Adler, Guido. Guido Adler's „The Scope, Method, and Aim of Musicology“ (1885): An English Translation with an Historico-Analytical Commentary. – In: *Yearbook for Traditional Music*, 1981, Vol. 13, p. 1 – 21, цит. от <http://www.jstor.org/stable/768355> (20.08.2022)

Riemann, Hugo. Musiklexikon. Zwölfte völlig neubearbeitete Auflage in drei Bänden. Band 3. Sachteil. Mainz: B. Schott's Söhne, 1967.

Wilfing, Alexander. Of Pianists, Painters, and the Idea of Style: Guido Adler's Attempt at the Scientification of Musicology and his Reception of Art-Historical Principles. Transcript of a paper given at the conference “Music and the University: History, Models, Prospects”. London, July 7, 2022, as part of the session “The Discipline of Musicology”, <https://www.academia.edu/82916637> (20.08.2022).